

ført saadanne mange og lange Forhandlinger om det kgl. Teaters Stilling, er det nærmest, fordi jeg har ønsket at gøre opmærksom paa den Kendsgerning, at under alle disse Forhandlinger — enten de have været førte her paa Rigsdagen eller i Kommissioner — har man været enig eller da saa godt som enig om at forudsætte som givet, at der fra Statens Side skulde ydes Støtte til den Kunststart eller de Kunstarter, som dyrkes paa det kgl. Teater. Jeg maa maaske i saa Henseende gøre opmærksom paa, at der i den sidste Kommissionsbetænkning omtales en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, i hvilken der blandt de Spørgsmaal, som vilde blive at tage under Overvejelse, ikke nævnes det fundamentale: „om det hører med til Statens Kulturopgaver at støtte den dramatiske Kunst og Litteratur ved at yde et Teater en saadan finansiel Hjælp, at det sættes i Stand til at virke uden i første Række at have sin materielle Trivsel for Øje og derved tvinges til at følge den til enhver Tid herskende Smag ogsaa i dens mindre heldige Retninger.“ I Indledningen af Kommissionsbetænkningen gøres der opmærksom paa, at selve dette Spørgsmaal, som man kalder det fundamentale, har slet ikke været fremme til Behandling. Trods det at Formanden til at begynde med har gjort opmærksom paa, at ethvert Spørgsmaal Teaterforhold vedrørende kunde gøres til Genstand for Forhandling, har man ikke fra nogen Side trukket selve dette fundamentale Spørgsmaal frem til Behandling; man er fra alle Sider stiltiende gaaet ud fra, at det var givet, at der fra Statens Side skulde ydes et Tilskud. Jeg gør altsaa opmærksom paa dette som en Kendsgerning og ikke som noget, jeg har Lyst til at komme nærmere ind paa at drøfte Rigtigheden af.

Jeg kunde jo yderligere føje til ogsaa som en Kendsgerning, at denne Opfattelse — altsaa denne, at der fra Statens Side skal ydes eller bør ydes en Støtte for den sceniske Kunst — ogsaa er bleven anerkendt af Rigsdagen derigennem, at der stadig under en eller anden Form er ydet Tilskud fra Statskassens Side til den sceniske Kunst, dels derved, at denne i tidligere Tid, i Tidsrummet fra 1867—68 til 1877—78 har faaet et fast Tilskud af Statskassen — altsaa noget i Lighed med hvad der her foreslaas — og dels derved, at man siden den Tid altid har betalt det Underskud, som er fremkommet. Der har ganske vist et eneste Aar været et Over-

skud — for Resten et meget ringe Overskud paa godt 200 Kr. — men selv for dette Aar vil man ikke kunne fragaa, at der egentlig fra Statens Side er ydet en Støtte til det kgl. Teater derved, at der jo ikke er betalt nogen Rente af den Sum Penge, som Teatrets Bygninger og Inventar repræsenterer. Og i Virkeligheden har Teatret maaske slet ikke haft en Øre i Overskud det nævnte Aar, thi jeg gør opmærksom paa, at man ved Tillægsbevillingsloven Aaret i Forvejen havde bevilget noget over 1 Million til Dækning af Resten af Teatrets Gæld til Sorø Akademi. Man har derfor fuld Ret til at sige, at man hele Tiden har anerkendt, at der fra Statens Side skal ydes Tilskud til den sceniske Kunst. Selv i de Perioder — eller Tider, skal jeg maaske sige — hvor Teatrets Budget har været optaget paa Finanslovsforslaget, og hvor man gennem Behandlingen her i Tinget har opstillet Balance, som vi have kaldt det, paa Teatrets Budget, hvor man altsaa har forlangt, at Udgifterne ikke maatte overstige de beregnede Indtægter — selv da har man jo alligevel indrømmet en vis Støtte, nemlig den Støtte, som laa deri, at man overlod uden Leje Teatret den store Bygning med alt dens Inventar, og at der ikke paa Budgettet har været opstillet nogen Post i Form af Leje eller Renteindtægt af den Kapital, som Bygningen repræsenterer.

Jeg har, som sagt, nævnt dette som en Kendsgerning, og ikke fordi jeg særlig ønskede at komme ind paa at drøfte Rigtigheden af dette, om man fra Statens Side fremdeles skal yde et saadant Tilskud til den sceniske Kunst. Jeg skal villig indrømme, at jeg i mangt og meget mangler de Forudsætninger, der maa til for at kunne give en tilstrækkelig Begrundelse af den Side af Sagen, en Begrundelse, som jo for Resten er givet blandt andet i den Betænkning, som ledsager det Lovforslag, der nu foreligger til Behandling. Inden jeg forlader denne Side af Sagen, har jeg endnu Lyst til at gøre en Bemærkning. Det hænder — heldigvis ikke ofte — men det hænder, at man møder den Betragtning, at naar der af Statskassen ydes et Tilskud til det kgl. Teater, skulde det være for at give Folk specielt i Kjøbenhavn let og billig Adgang til at se god Teaterkunst. Det skulde med andre Ord være et Slags Kjøbenhavneri, dette, at man yder et saadant stort Statstilskud eller rettere dækker Underskuddet for et Teater, saaledes som man nu Aar efter Aar har betalt Underskuddet for det kgl. Teater.